

Кушымта
ТР Аксубай муниципаль
районы
Иске Ибрай авыл жирлеге
Советы карарына № 69,
07.08. 2018 ел

Нигезләмә
**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл
жирлеге территориясендә Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибе
турында**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясенә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Россия Федерациясенәң 29.12.2004 елгы 190-ФЗ номерлы Шәһәр төзелеше кодексына, Россия Федерациясенәң 25.10.2001 елгы 136-ФЗ номерлы Жир кодексына, Иске Ибрайкино уставына ярашлы эшләнде Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы авыл жирлеге, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә (алга таба - торак пункт) жирле үзидарәне гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе гражданның Россия Федерациясе Конституциясендә билгеләнгән хокукын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән һәм халык тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

2.1. Бу положениедә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:
жәмәгать тыңлаулары жирлек халкының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүдә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү юлы белән турыдан-туры Катнашу формасы;

халык тыңлауларын оештыру-халык тыңлауларын үткәру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүгә, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуга, халык тыңлауларында катнашунуны тәмин итүче башка чараларга, халык тыңлаулары нәтижәләрен игълан итүгә юнәлдерелгән эшчәнлек;

ачык тыңлаулар үткәру инициаторлары - торак пункт халкы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге Советы (алга таба-торак пункт Советы), Иске Ибрай авыл жирлеге башлыгы (алга таба-торак пункт башлыгы);

ачык тыңлауларда катнашучылар - жирлек халкы, гражданның инициатив төркеме вәкилләре, жирлек Советы депутатлары, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты вазыйфай затлары (алга таба - жирлек башкарма комитеты), ачык тыңлаулар үткәру өчен жәлеп ителгән белгечләр.

3. Халык тыңлауларын үткәру максатлары

3.1. Халык тыңлаулары:

- 1) Россия Федерациясе гражданның жирле үзидарәне гамәлгә ашыру хокукын жәмәгать тыңлауларында катнашу юлы белән гамәлгә ашыру;
- 2) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар эзерләгәндә һәм кабул иткәндә жирлек халкының мәнфәгатьләрен һәм ачыклығын тәмин итү;
- 3) жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле карарлар кабул итүне күздә тоткан иң мөһим мәсьәләләр турында халыкны мәгълүматлаштыру;
- 4) жәмәгать тыңлауларына чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау;
- 5) жирле үзидарә органнары һәм торак пункт халкы арасында үзара аңлашуга ярдәм итү;

б) жирле үзидарэ органнары тарафыннан ачык тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукый актлар проектлары буенча карарлар кабул итү өчен тэкъдимнэр (тэкъдимнэр) эзерләү.

4. Халык тыңлауларының бурычлары

4.1. Халык тыңлауларының бурычлары булып:

- 1) жирлек халкына муниципаль хокукый актлар проектлары, шулай ук ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр турында тулы һәм төгәл мәгълүмат житкерү;
- 2) муниципаль хокукый актлар проектлары һәм ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жирлек халкының фикерен тикшерү һәм ачыклау;
- 3) муниципаль хокукый актларның карала торган проектларына, шулай ук ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләргә жирлек халкының мөнәсәбәтен бәяләү;
- 4) жирлек халкының мәнфәгатьләренә кагылган жирле үзидарэ органнары үткәргән мөһим чаралар буенча жирлек халкы ягыннан тэкъдимнэрне һәм тэкъдимнэрне ачыклау.
- 5) жир участкалары һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре булган физик һәм юридик затларның тэкъдимнэрен һәм тэкъдимнэрен ачыклау.

5. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү принциплары

5.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыруның һәм үткөрүнең төп принциплары булып: Законлылык, гарантиялелек, иреклелек, ачыклык, мәгълүматлылык тора.

5.2. Торак пункт халкына федераль законнарда, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлегенә Уставында (алга таба - торак пункт уставы) билгеләнгән тәртиптә ачык тыңлауларда киртәсез катнашу гарантияләне.

5.3. Жәмәгать тыңлауларында катнашу ирекле рәвештә башкарыла. Беркем дә авыл халкын жәмәгать тыңлауларында катнашырга мәжбүр итәргә яки катнашудан баш тартырга хокуклы түгел.

5.4. Жәмәгать тыңлаулары ачык итеп үткәрелә. Һәрбер авыл кешесе жәмәгать тыңлаулары уздырылган көн, вакыт, урын, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр турында белергә хокуклы.

6. Жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

6.1. Жәмәгать тыңлаулары жирле үзидарэ органнары вәкаләтләре кысаларында кабул ителә торган норматив хокукый актларның теләсә нинди проектлары буенча үткәрелергә мөмкин.

6.2. Жәмәгать тыңлауларына мәжбүри рәвештә:

1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр кертү һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, жирлек уставына үзгәрешләр бары тик жирлек уставына беркетелә торган жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә һәм аларны хәл итү буенча вәкаләтләргә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнардагы туры китерү максатларында гына кертелә торган очрактардан тыш;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләргә чикләү проектлары, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү турында карар проектлары, чик параметрлардан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проектлары буенча рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен жирдән файдалану һәм төзелешнең расланган кагыйдәләргә булмаганда башка төр файдалануга үзгәртү мәсьәләләргә буенча жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары үткәрелә, аларны оештыру һәм үткөрү тәртибе авыл жирлегенә Уставы һәм (яки) шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән

билгеләнә;

4) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, торак пунктны үзгәртеп кору турында сораулар жирлек халкын тавыш бирү юлы белән яки гражданнар жыеннарында белдерелгән ризалык алу таләп ителә;

5) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсеше стратегиясе проекты;

6) 6.2 пункттында күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе. авыл жирлеге Уставы һәм (яки) жирлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына Жәмәгать тыңлауларын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, муниципаль берәмлек халкының жәмәгать тыңлауларында катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларны мотивациялә нигезләүне дә кертеп, жәмәгать тыңлаулары нәтижеләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

7. Жәмәгать тыңлауларында катнашу

7.1. Жәмәгать тыңлауларында катнашу хокукына торак пункт территориясендә даими яки күбесенчә яшәүче һәм жәмәгать тыңлаулары уздырылган вакытта 18 яшькә житкән гражданнар, шулай ук юридик затлар, территориаль ижтимагый үзидарә органнары ия, аларның мәнфәгатьләре билгеләнгән эшчәнлеккә яки кабул ителгән документларга кагыла.

7.2. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне билгеләгән органга, аларны жәмәгать тыңлаулары уздырылган көнгә кадәр жәмәгать тыңлаулары протоколына кертү өчен, фикер алышу мәсьәләләренә кагылышлы үз язма тәкъдимнәрен һәм искәртмәләрен тәкъдим итәргә хокуклы.

7.3. Ачык тыңлауларга жирлек территориясендә яшәүче гражданнар һәм аларның вәкилләре; жирлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формасына һәм милек формаларына бәйсез рәвештә предприятиеләр, оешма учреждениеләре вәкилләре; ижтимагый берләшмәләр һәм башка коммерцияле булмаган оешмалар, территориаль ижтимагый үзидарә органнары вәкилләре чакырыла, әгәр билгеләнгән эшчәнлек аларның законлы мәнфәгатьләренә кагылса яки аларның яшәү яки урнашу территориясенә йогынты ясый алса. Жәмәгать тыңлауларында катнашу өчен бәйсез экспертлар, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре чакырылырга мөмкин.

Халык тыңлаулары торак пункт территориясендә үткәрелә.

7.4. Әгәр шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын куллану әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин икән, жәмәгать тыңлаулары мондый тискәре йогынты куркынычы янаган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында үткәрелә.

7.5. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне чикләү проекты буенча ачык тыңлаулар аның планлаштыру проекты һәм чикләү проекты эзерләнгән торган территориядә яшәүче гражданнар, күрсәтелгән территориядә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре, мондый проектларны гамәлгә ашыру белән бәйле законлы мәнфәгатьләре бозылырга мөмкин булган затлар катнашында үткәрелә.

7.6. Әгәр жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү капитал төзелеш объектның урнаштыру яки реконструкцияләү белән бәйле булса, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү буенча ачык тыңлаулар мондый объектны урнаштыру яки реконструкцияләү өчен планлаштырылган территория чикләрендә һәм мондый объект өчен билгеләнгән территорияләргә куллануның аерым шартлары булган зона чикләрендә үткәрелә.

8. Халык тыңлаулары инициативасы

8.1. Халык тыңлаулары халык, поселок советы яки поселок башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

8.2. Авыл жирлегә башлығы инициативасы буенча халык тыңлауларын үткәру авыл жирлегә башлығының халык тыңлауларын билгеләү турындагы карары рәвешендә рәсмиләштерелә.

8.3. Жирлек Советы инициативасы буенча халык тыңлауларын үткәру авыл жирлегә Советының халык тыңлауларын билгеләү турындагы карары рәвешендә рәсмиләштерелә.

8.4. Россия Федерациясенә һәр гражданы яки муниципаль район территориясендә яшәүче, Россия Федерациясенә сайлау хокукына ия булган гражданнар төркеме жирле әһәмиятгә мәсьәләләр буенча ачык тыңлауларны башлап жибәру өчен 18 яшькә житкән 30 кешедән ким булмаган инициатив төркем(алга таба-инициатив төркем) төзиләр.

Инициатив төркем оештыру турында карарны аның эгъзалары жыельшта кабул итә һәм протокол белән рәсмиләштерелә. Инициатив төркемдә һәр торак пунктның 5 кешедән ким булмаган халкы булырга тиеш. Протоколда ачык тыңлауларга чыгару планлаштырылган мәсьәләләр күрсәтелә, шулай ук инициатив төркем эгъзалары санала.

8.5. Жирлек халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар билгеләү мәсьәләсен карау өчен аның инициаторлары жирлек Советына әлегә Нигезләмәгә N 1 кушымтасы буенча форма буенча гариза жибәрәләр, ул үз эченә алырга тиеш:

1) жәмәгать тыңлауларына чыгару өчен тәкъдим ителгән муниципаль хокукый акт проекты;

2) әлегә Нигезләмәгә N 2 кушымтасы буенча форма буенча инициатив төркем Исемлеге;

3) гражданнарның инициатив төркемен булдыру турында протокол.

8.6. Гражданнарның инициатив төркеме тарафыннан кертелгән Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турындагы гариза жирлек Советы утырышында регламент нигезендә карала.

8.7. Жирлек советы инициатив төркем тарафыннан бирелгән документларны карау нәтижәләре буенча күпчелек тавыш белән Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында Карар кабул итә яки аларны билгеләүдән нигезле рәвештә баш тарта.

9. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү тәртибе

9.1. Халык яки поселок Советы инициативасы буенча үткәру торган ачык тыңлаулар поселок Советы тарафыннан билгеләнә, ә поселок башлығы инициативасы буенча поселок башлығы тарафыннан билгеләнә.

Әлегә Положениенә 6.2 пунктында күрсәтелгән очракларда, жәмәгать тыңлаулары поселок Советы тарафыннан билгеләнә.

9.2. Жирлек Советы карары, жирлек башлығының ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карары, әгәр гамәлдәге законнарда башка сроклар каралмаган булса, мәсьәләне ачык тыңлауларда карау датасына кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

9.3. Жирлек Советы карарында, жирлек башлығының Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турындагы карарында:

халык тыңлаулары инициаторлары турында мәгълүмат;

жәмәгать тыңлаулары темасы (сораулар, муниципаль хокукый акт проектының исеме, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла);

тикшерелә торган мәсьәлә буенча жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тәкъдимнәр һәм киңәшләр бирү вакыты;

муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр жибәрелгән вакыт, урын;

жәмәгать тыңлаулары уздырылган көн, вакыт, урын.

9.4. Жирлек Советы карары, жирлек башлығының халык тыңлауларын билгеләү турындагы карары рәсми рәвештә халык тыңлаулары уздырылганчы 7 көннән дә соңга калмыйча игълан ителергә тиеш. Рәсми рәвештә шулай ук ачык тыңлауларда карау өчен тәкъдим ителгән карар проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе турында

мәғлүмат та игълан ителергә тиеш.

9.5. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында норматив акт белән бергә, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган муниципаль хокукый акт проекты (муниципаль хокукый акт проекты ачык тыңлауларга чыгарылган очракта) игълан ителергә тиеш.

9.6. Жәмәгать тыңлауларын үткәру турында Карар (Карар) игълан ителгәннән бирле, аларның катнашучылары Жәмәгать тыңлауларын үткәру вакыты һәм урыны турында хәбәр ителгән дип санала.

10. Халык тыңлауларын оештыру (эзерләү) тәртибе

10.1. Әгәр жәмәгать тыңлаулары жирлек Советы, жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә икән, Жәмәгать тыңлауларын үткәруне матди-техник, оештыру һәм мәғлүмати тәэмин итү жирлек башлыгына яки рәсми рәвештә ул вәкаләтле кешегә йөкләнә.

10.2. Жәмәгать тыңлауларын эзерләү һәм үткәру чыгымнары жирлек бюджеты акчаларыннан башкарыла.

10.3. Халык тыңлауларын оештыручы:

- 1) жәмәгать тыңлаулары көн тәртибен эзерли һәм раслай;
- 2) жирле үзидарә органнарыннан ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләргә кагылышлы мәғлүмат һәм документлар сорый;
- 3) протоколны алып бару һәм төзү өчен жәмәгать тыңлаулары секретаре билгели;
- 4) Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны терки, граждандан һәм экспертлардан жәмәгать тыңлаулары кысаларында чыгыш ясау өчен гаризалар кабул итә;
- 5) докладчыларны (содокладчыларны) билгели;
- 6) жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясау тәртибен билгели;
- 7) муниципаль район халкының халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча граждандан һәм экспертлардан килгән тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне игълан итә;
- 8) халык тыңлауларында тарату өчен бердәм документ төзи, анда барлык килгән тәкъдимнәр аларны керткән кешеләрне күрсәтеп бирелә;
- 9) халык тыңлауларын үткәру вакыты һәм урыны турында граждандарга мәғлүмат бирә;
- 10) Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирүләрен оештыра;
- 11) жәмәгать тыңлаулары нәтижәләрен билгели;
- 12) тәкъдимнәрдән торган йомгаклау документы проектын эзерли һәм аны халыкка житкерүне тәэмин итә;

13) куелган мәсьәләне тикшерү нәтижәләре буенча ачык тыңлауларда кабул ителгән тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне рәсмиләштерүне оештыра һәм аларны Жәмәгать тыңлауларын билгеләгән поселок советына яки поселок башлыгына тапшыра.

10.5. Жәмәгать тыңлауларын жирлек башлыгы яки рәсми рәвештә аларга вәкаләтле кеше алып бара.

10.6. Халык тыңлауларын үткәру вакыты, аларны үткәру вакыты һәм урыны турында жирлек халкына хәбәр ителгәннән алып, ачык тыңлаулар нәтижәләре турында нәтижә рәсми рәвештә игълан ителгән көнгә кадәр 3 айдан артык була алмый, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактан тыш.

10.7. Шәһәр төзелеше эшчәнлегә мәсьәләләре буенча ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

11. Халык тыңлауларын үткәру

11.1. Жәмәгать тыңлаулары эш көннәрендә үткәрелә, бәйрәм көннәрендә халык тыңлауларын үткәру рөхсәт ителми.

11.2. Жәмәгать тыңлауларын ачу алдыннан бер сәгать дэвамьнда Жәмәгать тыңлауларын оештыручылар тарафыннан жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны теркәү үткәрелә, анда катнашучының фамилиясе, исеме, этисенең исеме, теркәлү адресы (паспорт яки башка документлар нигезендә, ул жирлек территориясендә даими яшәүне

расдый) күрсәтелә.

11.3. Ачык тыңлауларда рәислек итүче ачык тыңлаулар ача һәм ачык тыңлаулар мәсьәләләре исемлеген, оештыручының ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе буенча тәкъдимнәрен игълан итә, үзен һәм секретарьны тәкъдим итә, ачык тыңлаулар үткәрү инициаторларын күрсәтә. Секретарь әлеге Нигезләмәгә N 3 кушымтасы буенча форма буенча ачык тыңлаулар протоколын алып бара.

11.4. Жәмәгать тыңлауларында түбәндәге Эш регламенты билгеләнә:

төп доклад өчен вакыт 30 минут эчендә бирелә;

содокладлар өчен 10 минутка кадәр;

доклад һәм содоклад буенча сорауларны тикшерү өчен 60 минутка кадәр;

бәхәсләрдә чыгыш ясау өчен 5 минутка кадәр.

11.5. Жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче Жәмәгать тыңлауларын үткәрү тәртибен үтәүне тәмин итә. Бәхәсләрне ачу өчен, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче, аларның тәкъдимнәре керү тәртибендә, жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга сүз бирә. Әгәр дә жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясаучы чыгыш ясау өчен регламентта билгеләнгән вакыттан артып китсә яки фикер алышу мәсьәләсеннән читкә тайпылса, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче чыгыш ясаучыга кисәтү ясарга, ә кисәтү исәпкә алынмаса чыгышны туктатырга хокуклы. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның һәрберсе асылда бер үк мәсьәлә буенча бер тапкыр чыгыш ясий. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның кабат чыгышлары бары тик рәислек итүченең рәхсәте белән генә рәхсәт ителә.

Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар, рәислек итүченең рәхсәтеннән башка, жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясау хокукына ия түгел. Югарыда күрсәтелгән таләпләрне бозган һәм жәмәгать тыңлаулары вакытында тәртипне бозган жәмәгать тыңлауларында катнашучы, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүчене кисәткәннән соң, жәмәгать тыңлаулары уздырылган залдан чыгарылырга мөмкин.

11.6. Чыгыш ясау хокукы алган жәмәгать тыңлауларында катнашучылар булып чыгыш ясаучылар сыйфатында теркәлгән һәм (яки) жәмәгать тыңлаулары мәсьәләләре буенча үз тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен халык тыңлаулары уздырылган көнгә кадәр 3 эш көненнән дә соңга калмыйча язма рәвештә керткән кешеләр тора.

11.7. Башка жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга чыгыш ясаучы буларак теркәлгәннәрдән тыш, рәислек итүче жәмәгать тыңлауларында да чыгыш ясау хокукы бирә ала. Тыңлауларда чыгыш ясарга теләүчеләр бары тик рәислек итүченең рәхсәте белән генә сүз ала.

11.8. Жәмәгать тыңлауларын оештыручылар жәмәгать тыңлауларында катнашырга теләүчеләргә жәмәгать тыңлаулары үткәрелә торган бинага киртәсез керүне тәмин итәргә тиеш.

11.9. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач (яки бирелгән вакыт узгач), жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче аларга төгәлләүче сораулар һәм сорауларга җавап бирү өчен өстәмә вакыт бирергә мөмкинлек бирә.

11.10. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яки) башка жәмәгать тыңлауларында катнашучылар тәкъдим иткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

11.11. Жәмәгать тыңлауларын үткәрү нәтижәләре буенча, әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымта нигезендә, жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә рәвешендә рәсмиләштерелгән, жирлекнең вәкиллекле органына яки жирлек башлыгына тәкъдимнәр (тәкъдимнәр) кабул ителә.

Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә ачык тавыш бирү юлы белән жәмәгать тыңлауларында теркәлгән катнашучылар санының гади күпчелек тавышлары белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кешенең бер тавышы бар, ул аны тыңлаулар кысаларында эшләнгән киңәшләрне исәпкә алып, Экспертлар тәкъдим иткән жирле аһәмияттәге мәсьәләне хәл итү вариантларының берсе өчен бирә.

Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар жирле эһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен барлык вариантларын кире каккан очракта, Жәмәгать тыңлауларын оештыручы, әйтелгән искәртмәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алып, тыңлауларда билгеләнгән вакыт эчендә йомгаклау карарын эшләп бетерә. Яңартылган карар (карарлар) кабат жәмәгать тыңлауларына чыгарыла. Жирле эһәмияттәге мәсьәләләр буенча өстәмә жәмәгать тыңлаулары саны чикләнми.

11.12. Жәмәгать тыңлаулары протоколы жәмәгать тыңлаулары уздырылган көннән алып 5 эш көне эчендә рәсмиләштерелә. Протоколда тыңлауларда катнашучыларның тыңлаулар барышында әйтелгән фикерләре һәм позицияләре мәжбүри рәвештә чагылдырылырга тиеш. Жәмәгать тыңлаулары протоколына жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче һәм секретарь кул куя.

11.13. Жәмәгать тыңлаулары уздырылмаган дип санала:

әгәр дә жәмәгать тыңлауларында катнашучылар аларны үткәру өчен билгеләнгән көнне, вакытта һәм урында килмәсәләр яки жәмәгать тыңлауларында катнашучылардан фикер алышуга куелган мәсьәләнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм киңәшләр килмәсә;

әгәр аларда хокуклары һәм мәнфәгатьләре ачык тыңлауларда каралган мәсьәләләргә кагылган торак пункт халкы катнашмаган булса;

• жирлек халкына һәм жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга жәмәгать тыңлаулары үткәру турында тиешенчә мәгълүмат бирелмәгән очракта.

11.14. Кабат тыңлаулар датасын билгеләу турында карар Жәмәгать тыңлауларын үткәруне оештыручы тарафыннан 3 көн эчендә кабул ителә.

Законлы мәнфәгатьләре кагылган кешеләргә кабаттан жәмәгать тыңлаулары үткәру өчен язма хәбәрләр жиберелә.

Кабат Жәмәгать тыңлауларын үткәру турында мәгълүматны әлеге положениедә билгеләнгән тәртиптә Жәмәгать тыңлауларын үткәруне оештыручы тәэмин итә.

12. Жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре

12.1. Жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре буенча халык тыңлауларын үткәруне оештыручы 5 эш көне дәвамында жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында нәтижә ясый һәм аны рәсми рәвештә игълан итә.

12.2. Жәмәгать тыңлаулары кысаларында кабул ителгән йомгаклау документы жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары өчен тәкъдим итү характерында.

12.3. Жирлек Советы үткәргән тыңлаулар нәтижеләре турында нәтижә нигезендә эзерләнгән жирлек Советы карары проекты жирлек советының чираттагы утырышының көн тәртибенә кертелә.

12.4. Жирлек Советы утырышында аның Рәисе (яки башка вәкаләтле зат) ачык тыңлаулар нәтижеләре турында хәбәр итә.

12.5. Жирлек башлыгы 15 эш көне дәвамында жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турындагы нәтижәне карый һәм тиешле муниципаль хокукый акт эзерләу турында Карар кабул итә.

12.6. Кабул ителгән карар жирлек Советы, жирлек башлыгы карары, жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында нәтижә нигезендә эзерләнгән, билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә игълан ителергә тиеш.

12.7. Жәмәгать тыңлаулары материаллары 3 елдан да ким булмаска тиеш, алар жирлек советында һәм жирлекнең башкарма комитетында сакланырга тиеш, ә бу срок тәмамлангач, билгеләнгән тәртиптә архивка саклауга тапшырыла.

12.8. Гражданнар ачык тыңлаулар нәтижеләре буенча кабул ителгән карарларны Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә шикаять итәргә хокуклы.

13. Процедураны бозган өчен түрәләренң жаваплылығы

Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру

13.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрунең каралган тәртибен бозган вазифаи затлар гамәлдәге закон нигезендә жаваплылыкка тартыла.

кушымта N 1

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы

Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә

Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибе турында Нигезләмәгә
ГАРИЗА

халык тыңлауларын билгеләу турында

Без, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә яшәүче, сайлау хокукына ия һәм 18 яшькә житкән Россия Федерациясе гражданны,

(Жирлек советы, жирлек башлыгы, күрсәтергә кирәк)
муниципаль хокукый акт проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләу
турында

(муниципаль хокукый акт проекты төренә исеме һәм башлыгы күрсәтелә)

Бу мөрәжәгаткә түбәндәге документларны кушабыз:

- 1) муниципаль хокукый акт проекты, халык тыңлаулары;
- 2) инициатив төркем Исемлеге;
- 3) гражданнының инициатив төркемен булдыру турында протокол

кушымта N 2

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы

Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә

Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибе турында Нигезләмәгә

ИСЕМЛЕК

инициатив төркем

Без, түбәндәге имзалаучылар, бу мәсьәлә буенча Жәмәгать тыңлауларын үткәруне хуплайбыз:

№ п/п	Инициатив төркем ағзасының фамилиясе, исеме, әтисенә исеме һәм туган көне	Яшәу урыны адресы	Элемтә телефоны номеры	Паспорт яки паспортны алыштыручы документ сериясе, номеры һәм датасы	Шәхси имза
-------	---	-------------------	------------------------	--	------------

кушымтаN 3

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Ибрай авыл җирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмәгә

БЕРКЕТМӘ

халык тыңлаулары

Жәмәгать тыңлаулары протоколы N _____ 20__ ел

Сорау буенча _____

Халык	тыңлауларын	үткәрү	инициаторы
_____			

Халык тыңлаулары үткәрү турында хәбәр итү көне _____

Жәмәгать тыңлаулары уздыру урыны _____

Жәмәгать тыңлаулары башланган вакыт _____

Жәмәгать тыңлауларын тәмамлау вакыты _____

Тәкъдимнәр һәм искәртмәләр _____

_____

Рәислек итүче
жәмәгать тыңлауларында _____

(имзасы) _____ (Ф. и. о.)

Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____

(имза) _____

(Ф. И. О)

Жәмәгать тыңлаулары башланган вакыт

кушымтаN 4
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Ибрай авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмәгә

НӘТИЖӘ

халык тыңлаулары нәтижәләре турында

“ ” _____ 20__ ел _____

Жәмәгать тыңлаулары билгеләнгән: _____

Жәмәгать тыңлаулары мәсьәләсе: _____

1. _____
2. _____

Халык тыңлауларында катнашучыларның тәкъдимнәре,
искәремәләр

Тәкъдимнәр, искәремәләр
буенча тавыш бирү турында
мәгълүмат

№ п/п Жөмлә текст

№ п/п Кабул ителде
(кире кагылды)

1.

2.

Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре буенча нәтижә _____

Рәислек итүче

жәмәгать тыңлауларында _____

(имза) _____

(Ф. И. О.)

Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____

(имза) _____

Иске Ибрай авыл жирлеге

Башлыгы

М.Г.Миңнегулов